

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-09-92-T
Datum: 15. juli 2014.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orie, predsjedavajući
sudija Bakone Justice Moloto
sudija Christoph Flügge

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 15. jula 2014.

TUŽILAC

protiv

RATKA MLADIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU REPUBLIKE SRBIJE
ZA ZAŠTITNE MJERE**

Tužilaštvo

g. Dermot Groome
g. Peter McCloskey
gđa Camille Bibles

Branioci Ratka Mladića

g. Branko Lukić
g. Miodrag Stojanović

Vlada Republike Srbije

preko: Ambasade Republike Srbije u Kraljevini Nizozemskoj

I. ISTORIЈAT POSTUPKA

1. Dana 14. marta 2014. tužilaštvo je uputilo dopis (dalje u tekstu: Dopis) Vladi Republike Srbije (dalje u tekstu: Srbija) kojim je obavještava je o namjeri da na suđenju koristi 32 dokumeneta koje je Srbija dostavila u skladu sa zahtjevima tužilaštva za pomoć broj 1302, 1350, 1387, 1504 i 1639 (dalje u tekstu zajedno: ZZP-ovi).¹ Dana 1. aprila 2014., Srbija je podnijela zahtjev (dalje u tekstu: Zahtjev) za zaštitne mjere za 25 od 32 dokumenta koji se navode u Dopisu (takođe se navode u Dodatku A Zahtjevu) (dalje u tekstu: Dokumenti).² Dana 15. aprila 2014., tužilaštvo je podnijelo odgovor u kojem se djelimično protivi zahtjevu Srbije da se zadrži povjerljivi status Dokumentata i u kojem se dodatno bavi dokaznim predmetom P4577 (dalje u tekstu: Odgovor).³

II. ARGUMENTACIЈA STRANA U POSTUPKU

2. Srbija tvrdi da bi objelodanjivanje Dokumentata javnosti moglo ugroziti interese njene nacionalne bezbjednosti na osnovu toga što je (i) u njima objelodanjen identitet bivših i sadašnjih aktivnih pripadnika srpskih obavještajnih službi, i zato što su (ii) u njima sadržane informacije dostavljene u skladu s bezbjednosnim metodama Bezbjednosno-informativne agencije (dalje u tekstu: BIA). Srbija dalje tvrdi da Dokumenti nisu dostavljeni niti prilagođeni za korištenje u sudskom postupku, i da su tužilaštvu dostavljeni pod uslovom da ostanu povjerljivi i da se koriste samo na zatvorenim sjednicama u postupcima pred Međunarodnim sudom.⁴ Prema tome, Srbija traži da Vijeće: (i) odobri nalog za zaštitne mjere za Dokumente; (ii) da se korištenje dokumenata dozvoli samo na zatvorenim sjednicama tokom postupaka; i (iii) da se odobri povjerljivi status za svako svjedočenje koje se odnosi na te Dokumente.

¹ Zahtjev Republike Srbije za zaštitne mjere, 1. april 2014. (povjerljivo), par. 1.

² Zahtjev, par. 7.

³ Odgovor tužilaštva na Zahtjev Republike Srbije za zaštitne mjere, 15. april 2014. (povjerljivo sa Povjerljivim dodatkom A), par. 1. Vijeće je 2. aprila 2014. putem neformalne komunikacije uputilo sudskog službenika da privremeno stavi sve Dokumente pod pečat.

⁴ Zahtjev, par. 11.

3. Tužilaštvo tvrdi da za veliku većinu Dokumentata, Srbija nije pokazala da postoji legitimni interes nacionalne bezbjednosti, budući da su argumenti Srbije "suviše široki i nejasni" i da za Dokumente ne treba odobriti ni proširiti zaštitne mjere.⁵ Tužilaštvo dalje tvrdi da uslovi koji su navedeni u Zahtjevu, naime da se Dokumenti koriste samo na zatvorenim sjednicama, i da moraju ostati povjerljivi, nisu obavezujući za Vijeće.⁶ Što se tiče dokaznih predmeta P4311 i P4312, tužilaštvo prihvata da je ograničena zaštita dokumenata opravdana zbog ranije pokazanog rizika za interese nacionalne bezbjednosti Srbije.⁷ Ta dva dokazna predmeta sadrže, *inter alia*, imena nekoliko aktivnih pripadnika BIA-e.⁸ Tužilaštvo se slaže sa Srbijom da imena aktivnih pripadnika BIA-e trebaju biti povjerljiva, ali tvrdi da podaci koji se odnose na bivše radnike srpske Službe državne bezbjednosti (dalje u tekstu: SDB) ne opravdavaju zaštitu, jer nema nikakvih pokazatelja da bi objelodanjivanje tih imena letigimno uticalo na interese nacionalne bezbjednosti.⁹ Konačno, tužilaštvo tvrdi da Srbija pogrešno tvrdi da nije dostavila dokazni predmet P4577 tužilaštvu na osnovu ZZP-a 1350, i na toj osnovi zaključuje da izgleda da Srbija ne traži zaštitne mjere za taj dokument.¹⁰

III. MJERODAVNO PRAVO

4. Član 20(4) Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut) i pravilo 78 Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik) predviđaju da su pretresi javni osim ukoliko nije drugačije predviđeno.¹¹

5. Član 29(1) Statuta nalaže državama da saraduju s Međunarodnim sudom u istrazi i krivičnom gonjenju osoba optuženih da su počinile teška kršenja međunarodnog

⁵ Odgovor, par. 14.

⁶ Odgovor, par. 8, 14.

⁷ Odgovor, par. 12.

⁸ Odgovor, par. 10-11.

⁹ Odgovor, par. 10-11.

¹⁰ Odgovor, par. 15-16.

¹¹ Član 20(4) Statuta predviđa da je "[p]retres [...] javan osim kada pretresno vijeće odluči da zatvori pretres za javnost u skladu s pravilima o postupku i dokazima". Pravilo 78 Pravilnika predviđa da su "[s]vi postupci pred pretresnim vijećem, osim samog vijećanja sudija, otvoreni [...] za javnost ukoliko nije drugačije predviđeno".

humanitarnog prava. Prema pravilu 39(i) i (iii) Pravilnika, prilikom prikupljanja dokaza tužilaštvo može zatražiti pomoć bilo kojeg državnog organa.

6. Pravilo 54 Pravilnika nalaže da pretresno vijeće može izdavati naloge koji su potrebni u svrhu istraga za pripremu ili vođenje suđenja. Uslovi koji važe za objelodanjivanje materijala između tužilaštva i države nisu obavezujući za Vijeće.¹²

7. Kao što je navedeno u predmetu *Perišić*:

U praksi Međunarodnog suda čvrsto je uvreženo da pravilo 54*bis* dopušta odobravanje zaštitnih mjera samo kada je pokazano da postoje interesi nacionalne bezbednosti. Odobravanje takvih mera na osnovu bilo kog drugog interesa države bi "pogrešno pružil[o] zaštitu dostupnu na osnovu pravila 54*bis*".¹³

8. Žalbeno vijeće je smatra da pretresno vijeće na osnovu člana 29 Statuta i pravila 39 i 54*bis* Pravilnika raspolaže implicitnim ovlaštenjima da naloži primjenu zaštitnih mjera u odnosu na dokumente koje država dostavlja dobrovoljno ili na osnovu naloga pretresnog vijeća, u interesu zaštite pokazanih interesa nacionalne bezbjednosti države.¹⁴ Na vijeću koje rješava po zahtjevu države je da utvrdi da li interesi nacionalne bezbjednosti opravdavaju uvođenje zaštitnih mjera u tom konkretnom slučaju.¹⁵ Pri donošenju tog zaključka, pretresno vijeće može da se rukovodi odlukama koje su donesene u vezi s tim istim dokumenata u drugim postupcima.¹⁶

IV. DISKUSIJA

A. Preliminarna pitanja

¹² *Tužilac protiv Momčila Perišića*, predmet br. IT-04-81-AR108*bis*, Odluka po Zahtevu Republike Srbije za preispitivanje Odluke Pretresnog veća o zaštitnim merama od 11. novembra 2008., 27. februar 2009., par. 23, 29.

¹³ *Tužilac protiv Momčila Perišića*, predmet br. IT-04-81-T, Odluka po Zahtevu i Dopunskom zahtevu Srbije za zaštitne mere, 11. novembar 2008., par. 11.

¹⁴ *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54-AR108*bis*.2, Odluka po Zahtevu Srbije i Crne Gore za preispitivanje, 20. septembar 2005. (povjerljivo) (dalje u tekstu: Odluka Žalbenog vijeća), par. 11-12.

¹⁵ *Ibid.*

¹⁶ *Ibid.*

9. Premda Vijeće na osnovu pravila 54*bis* nema eksplicitnu pravnu obavezu da razmatra zahtjev Srbije za zaštitne mjere, ono zaključuje da bi zaštitni mehanizmi koje pruža pravilo 54*bis* trebali biti na raspolaganju Srbiji za dokumente koje je dobrovoljno objelodanila tužilaštvu. Shodno tome, Vijeće utvrđuje da Srbija ima *locus standi* da Vijeću podnosi takve zahtjeve.¹⁷

10. Vijeće napominje da Srbija ne traži zaštitne mjere za šest od 32 dokumenta koje je dostavila na osnovu ZZP-ova, odnosno za dokazne predmete P4450, P4559, P4569, P4571, P4576 i P4579.¹⁸ Nadalje, Srbija tvrdi da tužilaštvu nije dostavila dokazni predmet P4577. Vijeće smatra da je tužilaštvo pokazalo da Srbija zapravo jeste dostavila dokazni predmet P4577 tužilaštvu 8. avgusta 2007.¹⁹ Vijeće napominje da Srbija traži da Vijeće odobri povjerljivi status svim svjedočenjima koja se odnose na Dokumente, ali smatra da su razlozi kojima se obrazlaže taj zahtjev suviše nejasni i da će, prema tome, samo utvrditi da li sadržaj Dokumenta treba biti zaštićen od objelodanjivanja javnosti.

B. Pregled dokumenata

11. Dokumenti spadaju u tri kategorije: (i) evidencija isplaćivanja dnevnica jedinici SDB-a za protivterorističke operacije (dokazni predmeti P4311 i P4312); (ii) nalog u vezi s provođenjem zahtjeva i koordinaciju između Vojske Jugoslavije (dalje u tekstu: VJ), Srpske Vojske Krajine i Vojske Republike Srpske (dalje u tekstu: VRS) (dokazni predmet P4578); i (iii) preostala 22 dokumenta, koji se odnose na snabdijevanje municijom, s tim što je riječ ili o zahtjevima otpuženog ili o odgovorima VJ-a VRS-u (dokazni predmeti P4551-P4558, P4560-P4568, P4570 i P4572-P4575). Svi Dokumenti imaju datume iz perioda od oktobra 1993. do oktobra 1995.

12. Dokumenti nisu dostavljeni na osnovu naloga Vijeća na osnovu pravila 54*bis* Pravilnika. Srbija je Dokumente tužilaštvu dostavila dobrovoljno, u odgovoru na ZZP. Međutim, Vijeće ima "implicitno ovlaštenje" da odlučuje po Zahtjevu na osnovu člana 29

¹⁷ *Ibid.*

¹⁸ Odluka Žalbenog vijeća, par. 3, 10-12.

¹⁹ Zahtjev, par. 6 i Dodatak B.

Statuta i pravila 39 i 54bis Pravilnika, i mora pridati odgovarajuću težinu pravu optuženog na javno suđenje, zagarantovano članom 20(4) Statuta i predviđeno pravilom 78 Pravilnika.

C. Dokazni predmeti P4311 i P4312 – Kategorija (i)

13. Dana 3. novembra 2009., Pretresno vijeće u predmetu *Stanišić i Simatović* odobrilo je zaštitne mjere koje je Srbija zatražila na osnovu pravila 54bis Pravilnika, za dokazne predmete P4311 i P4312.²⁰ Kako bi se zaštitili nacionalni bezbjednosni interesi Srbije, Vijeće u tom predmetu dozvolilo je da se rediguju imena aktivnih operativaca BIA-e.²¹

14. Vijeće je prilikom utvrđivanja da li su zaštitne mjere opravdane u ovom predmetu, razmotrilo osnovu po kojoj su zaštitne mjere za dokazne predmete P4311 i P4312 odobrene ranije, na osnovu Odluke u predmetu *Stanišić i Simatović*. Vijeće podsjeća da je u toj odluci odlučeno da informacije kojima se identifikuju aktivni operativci BIA-e treba da ostanu povjerljive kako bi se zaštitili interesi nacionalne bezbjednosti.²² U ovom slučaju, Vijeće se slaže da takve informacije treba da budu redigovane u skladu s pravilom 54bis Pravilnika, i Vijeće će odobriti zaštitne mjere za dijelove dokaznih predmeta P4311 i P4312 u kojima se navode imena aktivnih pripadnika BIA.

15. Što se tiče identiteta bivših operativaca BIA-e, Srbija nije pokazala kako potencijalna prijetnja njihovim privatnim interesima bezbjednosti predstavljaju prijetnju interesima nacionalne bezbjednosti Srbije. Nadalje, argumenti Srbije u vezi s potrebom da povjerljive metode BIA-e ostanu povjerljive nejasne su i opšte naravi. Na primjer, Srbija nije pružila argument o tome kako bi to objelodanjivanje javnosti neke konkretne metode koja se navodi u određenom dokumentu uticalo na interese nacionalne

²⁰ *Tužilac protiv Jovice Stanišića i Franka Simatovića*, predmet br. IT-03-69-T, Druga odluka po Zahtevu Republike Srbije za zaštitne mere, 3. novembar 2009. (povjerljivo) (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Stanišić i Simatović*), par. 11.

²¹ Odluka u predmetu *Stanišić i Simatović*, par. 9, 11.

²² Odluka u predmetu *Stanišić i Simatović*, par. 9.

bezbjednosti, ili kako bi redigovanje imena bivših operativaca tu konkretnu metodu održalo povjerljivom. U nedostatku daljnjih detaljnih argumenata, Vijeće zaključuje da Srbija nije obrazložila kako bi objelodanjivanje Dokumentata uticalo na interese njene nacionalne bezbjednosti.

D. Preostali dokumenti – kategorije (ii) i (iii)

16. Srbija je ukazala na to da je njeno Ministarstvo odbrane dostavilo dokazne predmete P4551-P4558, P4560-P4568, P4572-P4575 i P4578 tužilaštvu, pod uslovom da se koriste samo na zatvorenim sjednicama i da budu povjerljivi.²³ Srbija tvrdi da bi objelodanjivanje tih dokumenata javnosti "ozbiljno ugrozilo interese nacionalne bezbjednosti Republike Srbije".²⁴ Vijeće primjećuje da se izgleda nijedan od tih dokumenata ne odnosi na BIA-u, i da ne sadrži imena aktivnih pripadnika BIA-e. Isto tako, čini se da se oni ne odnose, kako tvrdi Srbija, na bezbjednosne metode BIA-e, odnosno na njeno funkcionisanje. Vijeće shodno tome smatra da Srbija nije pružila dovoljno konkretne informacije kako bi pokazala da postoji interes nacionalne bezbjednosti koji bi opravdavao zaštitne mjere za te dokumente. Iz tih razloga, Vijeće odbija Zahtjev u vezi s preostalim dokumentima. Konačno, u kontekstu dobrovoljnog objelodanjivanja Dokumentata od strane Srbije i njenog zahtjeva za zaštitne mjere na osnovu pravila 54*bis*, Vijeće zaključuje da ga ne obavezuju uslovi koji važe za objelodanjivanje Dokumentata između tužilaštva i države.

V. DISPOZITIV

17. Iz gorenavedenih razloga, na osnovu člana 29 Statuta i pravila 39, 54 i 54*bis* Pravilnika, Vijeće

²³ Zahtjev, par. 14.

²⁴ *Ibid.*

ODOBRAVA Zahtjev djelimično;

NALAŽE da P4311 i P4312 ostanu pod pečatom;

UPUĆUJE Sekretarijat da promijeni status dokaznih predmeta P4551-4558, P4560-P4568, P4570, P4572-P4575, i P4578 u javni; i

ODBIJA ostatak Zahtjeva;

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/

sudija Alphons Orié,
predsjedavajući

Dana 15. jula 2014.

U Haagu,

Nizozemska

[pečat Medunarodnog suda]